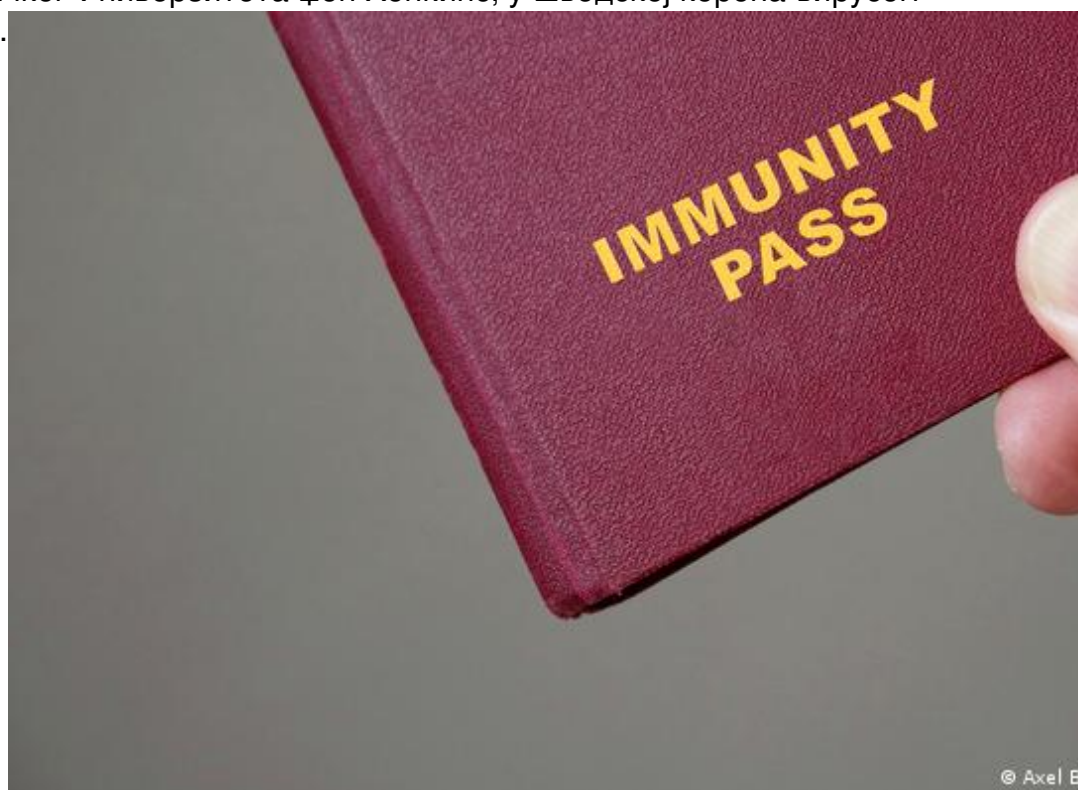

Шведска и Данска намеравају до лета да уведу дигитални "корона-пасош", између осталог и због олакшања путовања. Ко би могао од тога да профитира? И шта припремају остале земље?

Шведска је до сада била позната због свог посебног начина борбе против пандемије корона-вируса. Уместо затварања, као што је био случај у осталим европским земљама, шведске власти су најпре рачунале са тзв. имунитетом крда а касније и здравим људским разумом. И због такве политике власти су биле суочене са бројним критикама. До сада се, према подацима америчког Универзитета Џон Хопкинс, у Шведској корона-вирусом заразило 600.000 грађана.

Шведска се сада, са суседном Данском, такође одлучила за другачије решење од свих осталих и планира до лета да uvede дигитални "корона-пасош".

За кога је "корона-пасош"?

Та дигитална потврда би пре свега требало да послужи као доказ о вакцинисању против корона-вируса, објашњава Андерс Игеман. Истовремено би требало да омогући посету културним или спортским манифестацијама, као и да омогући слободна путовања. Инфраструктура за контролу тог документа би требало да буде припремљена до 1. јуна.

Данска је још пре Шведске представила ту врсту документа који би, пре свега, пословним људима требало да олакша путовања. Корона-пропусница у Данској би требало да буде или у форми уноса на интернетској страници данског министарства здравља или у паметном телефону њеног власника.

Где су Данска и Шведска када је реч о вакцинисању?

Али тренутно у обе скандинавске земље само мали број грађана може да профитира од пројекта дигиталне корона-пропуснице. Према подацима онлајн платформе "Our World in Data" у Данској је до 14.2. вакцинисано свега 6,87 одсто грађана, у Шведској 4,53. Стање у те две земље је дакле слично као и у Немачкој где је до сада вакцину примило свега 4,95 одсто становништва. Слично је и у остатку Европске уније. Поређења ради, у Израелу је већ вакцинисано 74 одсто становништва.

Питање је и колико ће се грађана Шведске вакцинисати. Земља важи као посебно скептична према вакцинисању откако су се пре десет година, након вакцинисања против свињског грипа, појавили масовни здравствени проблеми код деце. Стотине вакцинисаних је након тога добијало нападе нарколепсије, што је проузроковало један од највећих медицинских скандала у историји земље. И то Швеђани још увек добро памте.

Ко би могао да буде ускраћен?

Са корона-пасошем би вакцинисани могли да имају повластице. Оно што испрва звучи позитивно, истовремено скрива и чињеницу да би неко у исто време могао да остане ускраћен. У повластицама критичари виде и неку врсту приморавања на вакцинисање, на мала врата. Политичари такве тврдње енергично одбацују. То би могло, како каже немачки министар унутрашњих послова, додатно да подели земљу. Али и угрози поверење у политику која је до сада одбијала да uvede обавезно вакцинисање.

Критичари сматрају и да би повластице за оне са "корона-пасошем" биле неправедне, све док нема довољно вакцина како би се вакцинисали сви који то желе. Осим тога многи из здравствених разлога не могу да се вакцинишу, рецимо због алергија или трудноће. Сви они би тако, без властите кривице, били искључени што се привилегија тиче.

Шта планирају остале европске земље?

Још неке земље, попут Грчке, Кипра или Шпаније такође траже увођење неке врсте "корона-пасоша" који би вакцинисанима омогућио слободно путовање. То би добро дошло и туристичкој бранши у тим земљама. У Пољској и Румунији су вакцинисани већ сада након уласка у земљу ослобођени карантина.

О некој врсти пропуснице за вакцинисање се гласно размишља и на нивоу ЕУ. Европска комесарка за здравство Стела Киријакидес је додуше рекла да не жели "корона-пасош" него сертификат о вакцинисању у којем би биле све информације о вакцини, за разлику од осталих решења која садрже само информацију о тому да је особа вакцинисана.

Киријакидес сматра да би од тих информација профитирала наука. "То би нам дало увид у развој вируса и евентуалне пропратне појаве које се појављују са задршком", каже комесарка. Осим тога би сертификат олакшао медицински третман и у осталим ЕУ земљама.

Да ли ће и Немачка увести "корона-пасош"?

Увођење неке врсте пропуснице за вакцинисане је тренутно у Немачкој мало вероватно. Недавно се и Немачки етички савет јасно изјаснио против таквог механизма који би вакцинисанима дао привилегије. Главни аргумент гласи да тренутно ионако још не може да се зна да ли вакцинисани и даље могу да преносе вирус или не. Ношење маске и одржавање размака је и даље обавеза за све. Ако се у међувремену научно докаже да вакцинисани не могу да преносе вирус, Савет је спреман да преиспита своју одлуку.

(Дојче веле)